

A prófétálást meg ne vessétek

Időpont: Szentháromság utáni 4. vasárnap.

[Eredeti elhangzás dátuma: 1944. szeptember 28. Helyszín: Nyíregyháza]

Alapige: I. Thessz. 5:20.

A prófétálást meg ne vessétek, ...

A Lélek ajándékai közül Pál apostol a prófétálást ítélte legtöbbre. Mikor I. Kor. 12. fejezetében a Lélek ajándékainak különféleségéről, majd a 14. fejezetben az ajándékok értéklisájáról beszél, azt mondja, hogy "törekedjünk a prófétálásra", mert ez az egyik legbecsesebb ajándéka a Léleknek.

Világosan kell látnunk, mit ért az apostol prófétálás alatt. A közhasználat általában a jövendőmondókat érti alatta, akiknek csodálatos összeköttetések vannak a láthatatlan világgal, s meg tudják mondani, hogy mi fog elkövetkezni erre a világra. Bizonyos, hogy a prófétálásban benne van a jövendőmondás is, de ne gondolja senki, hogy a prófétálás egyedül jövendőmondásból áll. Sőt, aki ezt állítja, az megszegényíti a prófétálás fogalmát s nem is éppen a leglényegesebbet emeli ki. A jövendőmondás, mint olyan, általában tiltott dolog a Biblia szerint. Gondoljunk az Ótestamentum szigorú rendelkezéseire, melyeket Mózesnél találunk ezzel kapcsolatban, melyeket Saul is életbe léptetett, s felkerestette a jövendőmondókat és kiírtatta őket. Istennek ez a parancsa minden időkre áll. Ő a jövendőt elrejtette titkai közé, s abba embernek nem enged betekintést. A római levél 11. fejezete /33-34. v./ beszél arról, hogy az Úr senkitől sem kér tanácsot, mikor a világot igazgatja. A titkok az Úréi, miénk pedig csak a kijelentett dolgok. Az Úrnak ebben a magatartásában nem a titokzatosságba való burkolózás és hatalmának fitogtatása van, hanem bölcs szeretetét jelenti ez, mert meg akar kímélni minket mindazoktól a gyötrelmekről, amelyek a jövendő ismeretét jelentenék számunkra, s örömmel meg akarja sokszorozni azzal, hogy meglepetésként kapjuk az örömet, amit számunkra tartogat. Nem takarja el előlünk tökéletesen a jövendőt, mert mindig megmond belőle annyit, amennyi szükséges ahhoz, hogy a megfelelő magatartást tanúsítsuk. Ő nem azt közli velünk, hogy a jövendőben mit várhatunk, hanem azt mondja meg nekünk, hogy a jövendőben Ő mit vár tőlünk. Nem azt jelenti ki, hogy a jövőben mi fog történni, hanem azt, hogy az elkövetkező időben általunk minek kell történnie. Nem ismereteket akar velünk közölni, hanem a kötelességeinkre akar figyelmeztetni. A többi pedig nem tartozik reánk.

Ezt bizonyítja János evangéliumának végén az a történet, mikor Péter eljövendő vértanúhaláláról mond Jézus sejtelmes felvilágosító szavakat. Péter akkor megkérdezi, hogy

Jánossal pedig mi lesz? Amire az Úr azt feleli: Mi közöd hozzá?! Te jer és kövess engem! Rád csak ez tartozik. Ez a te kötelességed! Hogy Jánossal mi lesz, az rám tartozik, ahhoz neked nincs közöd.

A Cselekedetek könyve 1. fejezetében pedig, mikor a tanítványok szorongva kérdezik meg, hogy mikor jön el az Isten országa hatalommal és dicsőséggel, akkor így felel az Úr: Nem a ti dolgotok tudni az időket és alkalmakat... A ti dolgotok az, hogy menjetek el Jeruzsálembe és legyetek az én tanúbizonyságaim. A ti kötelességeitekre gondoljatok és ne az elrejtett jövődöt kutassátok!

A prófétálásban tehát – valahányszor jövődömondásról van szó – nem az a lényeges, hogy az emberek kíváncsiságát elégítsék ki, hanem az, hogy az emberek lelkiismeretéhez szóljanak.

A próféta sohasem a jövődö történéseit akarja ismertetni, hanem munkaprogramot akar adni azoknak, akik őt hallgatják. Aki ezen túlmenően akar jövődöt mondani, az egyrészt szentségtelen kézzel nyúl azokhoz a dolgokhoz, amiket Urunk jónak látott az emberek elöl elrejtetni, másrészt oktan módon olyan jogokat vél magának tulajdonítani, amelyeket Isten senkinek sem adott.

Mi tehát a prófétálás lényege, ha nem a jövődömondás?

Jeremiás próféta könyvének 1. fejezetében olvashatjuk a próféta elhívásának történetét. A 9-10. versben benne van a próféta programja is: Az én Igémet adom a te szádba!... hogy gyomlálj, irts, pusztíts, rombolj, építs és plántálj! Ez a három feladata van a prófétának.

A próféta Isten közelében élő ember, az Úrnak bizalmi embere. Közli vele az Úr az Ő akaratát s mondanivalóját, Igéjét adja a próféta szájába. Ezért, amit a próféta mond, az nem az ő bölcsessége, hanem Isten üzenete, mely kötelező erővel kell, hogy jelentkezzék azok életében, akik hallgatják. A próféta az elrejtözködö Isten tolmácsa. Elrejtözik Isten elölünk, mert nem vagyunk méltók arra, hogy láthassuk és közvetlenül hallhassuk Őt, hiszen annyiszor elutasítottuk Őt, s nem hallgattuk meg üzenetét.

A próféta másik feladata az, hogy romboljon és pusztítson. A próféták sokszor nagyon szomorú feladatra vannak elhívva: a rombolás szolgálatára. Mit kell nekik lerombolniuk? Azt, amit az emberek építettek, amit az Úr nélkül építettek. Gyomlálni és irtani kell a prófétának Isten akarata szerint. A prófétának az a feladata, hogy ráeszméltesse az emberiséget arra, hogy mindaz, amit az ember nagy magabiztosságában a maga erejéböl épített, az csak olyan, mint a fövényre épített ház, melyet el tud sodorni a feltámadó vihar és árvíz. A prófétának össze kell döntenie a hamis biztonságérzetünket, hogy belássuk, mennyire értelmetlen dolog a magunk

erejéből építeni, még ha Atlanti falnak is hívják azt, mert Isten akarata könnyen le tudja romboltatni azt ellenséggel, ha az az Ő akarata.

Az ember sokszor jóságával, erkölcsi életével próbál maga alá fundamentumot építeni, s azon akar megállni Isten és ember előtt. A prófétának sokszor az a feladata, hogy ezeket a fundamentumokat kirántsa az ember lába alól, hogy megértsük végre, hogy nekem nincs más nevem Isten előtt, csak az, hogy nyomorult, bűnös, elveszett ember. A prófétának az a feladata, hogy meggyőzzön bennünket bűn, igazság és ítélet tekintetében.

De van a prófétának építő és plántáló feladata is. Mikor már minden összedőlt, s kétségbeesett emberek ülnek hamis biztonságuk romjainál, mikor már a mélységből tudnak kiáltani: könyörülj rajtunk Urunk! – akkor jön a próféta vigasztaló szolgálata, hogy az összetöröttet talpra állítsa, a leromboltat felépítse s a feldúlt kertet újra beplántálja Isten kegyelmének hirdetésével.

Erre a szolgálatra az Ótestamentumban csak rendkívüli embereket hívott el Isten. Istennek ez a rendkívül ritka ajándéka az Újtestamentumban már általános ajándékká lett. Ezt hirdeti Péter apostol, amikor Ezsaiás próféciáját idézi: ... "kitöltök az én Lelkemből minden testre és prófétálnak a ti fiaitok és leányaitok." /Csel. 2:17./

Hogy a laikus prófétálásnak milyen következményei voltak, leírja Pál apostol a Kor. I. levél 14. fejezetében /24-25. v./ ... "ha mindnyájan prófétálnak, s bemegy egy hitetlen, az mindenektől megfeddettik, mindenektől megítéltetik, s ily módon az ő szívének titkai nyilvánvalókká lesznek, és így arcra borulva imádja Istent, hirdetvén, hogy bizonynal Isten lakik tibennetek." Az idegen, mikor hallgatta a hívők beszédét, úgy érezte, hogy ott mindenki órála beszél, csak éppen a nevét nem mondják ki. Úgy érezte, hogy az ő szíve titkai mind nyilvánvalókká lettek és arcra borulva imádtá Istent, mert tudta, hogy ott őt senki nem ismeri, s mégis órála beszélnek. Nem lehet ez másként, minthogy Isten Lelke lakik ezekben az emberekben.

Nem mindenütt volt azonban a prófétálásnak ilyen eredménye. Thesszalonikában megvetették a prófétálást. Vajon miért? Két oka lehetett ennek: vagy a prófétálóban lehetett a hiba, vagy a hallgatóságban. Az igazi próféta soha nem keresi a maga dicsőségét, nem gondol arra, hogy szolgálataért magasztalás, vagy vértanúhalál jár-e. Számukra csak az volt a fontos, hogy szolgálatukat maradéktalanul elvégezzék. Hogy ezért mi a fizetség, az már nem fontos. A próféta megvetése tehát nem azt jelenti, hogy őt nem becsülik meg az emberek, hanem az a próféta megvetése, amikor az általa tolmácsolt üzenetet nem veszik komolyan.

A próféták nem voltak hivatalos emberei az egyháznak, a prófétaság és a gyülekezet vezetése nem tartozott össze. A próféták mögött nem voltak tanulmányi évek, rendszerint

egészen egyszerű emberek közül kerültek ki. Ámos próféta például egyszerű pásztorember volt. Keresztelő János, dacára annak, hogy papnak a fia volt, az emberek szemében csak egy külön volt, akinek nincs tekintélye. A próféták sokszor úgynevezett diszkreditált emberek voltak. Elvesztették a hitelüket emberek előtt, mert sokkal több volt a hamis, mint az igaz próféta. Sokan jártak a próféták mezében, de belül ragadozó farkasok voltak. Homlokegyenest ellenkezőt hirdettek, mint az igaz próféták. Több helyen szól így róluk az Úr: nem azt mondják, amit én üzentem. Ezek az emberek nem voltak hajlandók irtani és gyomlálni, mert ez kellemetlen munka. Inkább táplálták az emberek hamis biztonságérzetét. Mindig a békét prédikálták, de mégsem volt béke.

De nemcsak a prófétákban volt a hiba, hanem a hallgatókban is. A próféták bizony kellemetlen emberek, mert a bűneinkről beszélnek. Dávidot is nagyon szíven ütötte, mikor Nátán próféta azt mondta neki: Te vagy az az ember... Nem lehet csodálkozni azon, hogy Heródes gyűlölte Keresztelő Jánost, mert a fejére olvasta Heródesnek a bűnét: Nem szabad neked azzal az asszonnyal élned! Nem kellemes senkinek sem az az ember, aki őt leleplezi. Jeremiás próféta is azt a kellemetlen üzenetet mondja, hogy azt a háborút, amelyet Isten akarata ellenére kezdtek, el fogják veszíteni. Végigjárva a várost hirdeti, hogy rettenetes igát fogtok hordozni az engedetlenségetek miatt. Bizony borzasztó lehetett ezt hallani minduntalan. Nem lehet csodálkozni rajta, hogy ezért a kiszáradt kút fenekére dobták. Kellemetlen ember! – el vele! Talán még a próféta legkellemesebb szolgálata, a vigasztalás sem kellemes foglalkozás. Hiszen a próféta vigasztalását is csak akkor hallgatják meg, mikor már nincs más kivezető út.

Jegyezzük meg jól, hogy a prófétálás megvetése sem Istennek, sem a prófétának nem árt, csak azoknak, akik megvetik. Isten dicsőségén nem esik csorba, ha az övéit nem becsülik meg az emberek. A prófétáknak lényegtelen az, hogy az emberek tetszése megnyugszik-e rajtuk, vagy nem. Nekik csak az a fontos, hogy Isten jó tetszése nyugodjék meg rajtuk. Kára csak annak van, aki megvetette a prófétálást.

Mi is találkozunk Isten embereivel nem is egyszer. Emberekkel, akik talán nem is mondják magukról, hogy ők Isten emberei, de Isten az Ő Igéjét adja a szájukba, s parancsot ad nekik az emberi, hamis biztonságérzet lerombolására, s parancsot ad összetört szívek vigasztalására. Mondd, testvérem, Isten üzenetének veszed-e az emberi ajakról hozzád szóló üzenetet? Mert aki a prófétát megveti, Istent veti meg az. Aki Isten akaratát hirdeti, az Ő figyelmeztetéseit mondja el.

Olyan időket élünk, amikor tanácsstalanságunkban, hamis biztonságérzetünk romjai között vigasztalásra szoruló lelkünknek kimondhatatlan szüksége van arra, hogy kapcsolatot

találjunk Istennel. Ne vessük meg azokat, akiken keresztül Isten ezt akarja elvégezni. A prófétálást meg ne vessétek, mert hiábavaló az, ha a prófétát megölik, s azután a sírjukat virágokkal ékesítik. Ámen.